

Fra et flygel nøye preparert med skruer, bolter og gummi på strengene, tryllet pianist Else Olsen S. frem et fint utvalg fra *Sonatas and Interludes* fra 1940-tallet.

FOTO: TRYGVE INDRELID

Cage på spissen

Konsert

Henie Onstad kunstsenter:

Verk av John Cage med flere.

Musikere: Else Olsen S, Kjell Samkopf, Håvard Volden og Toshimaru Nakamura

Konsserter også 21. mars, 11. april og 25. april

Utstillingen *John Cage - The Anarchy of Silence* står t. o m. 30. mai.

Arnold Schönberg skal ha sagt om sin elev John Cage (1912-1992) at han egentlig ikke var noen komponist, men en genial oppfinner.

Utstillingen som åpnet på Henie Onstad kunstsenter i helgen, med konsert søndag, underbygger muligens utsagnet, men demonstrerer like mye hvor gammeldags det låter i dag. I stedet blir man i løpet av en dag i Cages verden minnet om at å komponere ganske enkelt betyr «å sette sammen».

Total stillhet. Cage visste dessuten å sette ting på spissen. Gjennom det kjente 4'33" – der musikeren(e) på podiet gjør ingenting i fire minutter og trettitresesunder – insisterte han liksom på at musikk består av to elementer: lyd og stillhet. Samtidig: finnes total stillhet?

På Ny Musikk konsert søndag, startet Håvard Volden og Toshimaru Nakamura på en måte der, i det åpne verket *Sculptures Musicales* fra 1989. Med masse elektronisk stæsj og en kunstferdig maltraktert kassegitar bygde de en lydskulptur så skjør, monoton og stillestående at det nesten ikke var til å holde ut i over 20 minutter. Men den fikk oss til å lytte etter Cage.

Lekker lek. Med *Child of Tree* ble linjen knyttet til

multikunstnerens besøk på nettopp Høvikodden i 1983. Cage tilpasset verket norsk natur, og slagverker Kjell Samkopf – som spilte med ham i 1983 – lekte lekkert og lett smilende med lydene av kongler, greiner og andre ting fra skogen.

Etter disse oppfinneraktige stykkene var det likevel velgjørende å bli servert noe som minner mer om klassisk konsertmusikk. Fra et flygel nøye preparert med skruer, bolter og gummi på strengene, tryllet pianist Else Olsen S. frem et fint utvalg fra *Sonatas and Interludes* fra 1940-tallet. Hun, som har fordypet seg i Cages univers, viste finger-spissfølelse for et vell klangnyanser og ofte noe mekanisk, fint svingende rytmikk – nesten spilledåseaktig.

Kjapt og groovy. Flygelet er plassert i en av utstillingshallene, noe som gav en ypperlig ramme for fremføringen. Partiturene til Cage, med mer og mindre noter og annen type instruksjon, er kunstverk i seg selv, og dokumentasjonen av diverse happenings i form av opptak og video, intervjuer og trykksaker, overveldende. Påfunnene til Cage og Fluxus-bevegelsen som han var del av, får mye nyere konseptkunst til å virke mye mindre sprø enn man kunne ønske.

Konserten endte med et elektronisk bestillingsverk signert Jim O'Rourke. Det klippet tett, kjapt og groovy mellom jingle-aktige popmusikkflikker, støy og ur-elektroniske melodisnutter. Kanskje er dette typisk for vår tids måte å sette lyd sammen på, og slik sett en kommentar til Cage. Men det ble mye insisterende larm på bekostning av åpen lytting.

ASTRID KVALBEIN